

Stanovisko Asociácie priemyselných zväzov a dopravy

na rokovanie HSR SR dňa 22.8.2022

Diskusia o kritickej situácii výrobcu hliníka-spoločnosti Slovalco

1. Postoj APZD

APZD predkladá informáciu o ďalších krokoch v spoločnosti Slovalco v súvislosti s cenami energií a nastavením Environmentálneho fondu a žiada premiéra a členov vlády o urýchlené konanie v danej veci.

2. Zdôvodnenie postoja APZD

APZD opakovane upozorňovala na potrebu prijatia pomoci energeticky náročným podnikom v súvislosti s vysokými cenami elektrickej energie. Na rokovaní EKŠ to bolo 12.2.2021, na rokovaní HSR SR to bolo 4.4.2022¹ a 13.6.2022².

3. Informácia o ďalších krokoch v spoločnosti Slovalco a k výrobe primárneho hliníka v súvislosti s cenami energií a nastavením Environmentálneho fondu

- Spoločnosť Slovalco ohlásila **prepustenie 300 zamestnancov** z celkového počtu 450, pričom konečné číslo zamestnancov, ktorí prídu o zamestnanie, zatiaľ nie je definitívne. Aktuálne ide o priamych zamestnancov. **Situácia sa však dotkne priemyslu a subdodávateľov v celom žiarskom regióne.** Na výrobu spoločnosti sú naviazané ďalšie stovky pracovných miest.
- Dôvody, ktoré nútia ukončiť výrobu hliníka sú: **nenastavený systém kompenzácií porovnateľný so systémom kompenzácií v iných priemyselných členských štátoch EÚ**, vysoké ceny elektrickej energie, povoleniek CO₂, výrobných vstupov, klesajúca cena produktu, ale aj jeho lacný dovoz z tretích krajín.
- Pre porovnanie takéto kompenzácie boli v iných krajinách EÚ: v roku 2021 bola vyplatená kompenzácia za rok 2020 vo výške 833 mil. eur, čo predstavuje 31.3% z príjmov Nemecka z predaja emisných povoleniek.
- My žiadame 25%, čo je odporúčanie EÚ, pričom v Nemecku si za minulý rok vydobyli výnimku a vyplatili až 31%.
- Prehľad kompenzácií na Slovensku sumarizuje nasledovná tabuľka:

¹ https://hsr.rokovania.sk/data/att/176666_subor.pdf?csrt=12850253370257030355

² https://hsr.rokovania.sk/data/att/177363_subor.pdf?csrt=12850253370257030355

Rok	Príjmy fondu [eur]	Cena povolenky [eur/t]	Kompenzácie pre priemysel		Percento z výnosov	Odporúčanie EÚ
			Podľa zákona č. 414/2012 Z. z. mil. eur	Skutočnosť mil. eur		
2017	64 982 198	5,36	16,2	10	15,39%	25%
2018	86 977 406	5,84	21,7	10	11,50%	
2019	229 692 892	15,93	57,4	6	2,61%	
2020	244 184 822	24,71	61,0	4	1,64%	
2021	241 826 257	25,08	60,5	11	4,55%	
2022	275 888 555	53,79	69,0	0	0,00%	

- Vypnutie výroby v Slovalcu má dva možné scenáre, buď pôjde o odstavenie na zhruba dva roky, alebo bude definitívne.
- **K udržaniu produkcie by mohlo prispieť masívne zníženie cien energií**, to však v dohľadnej dobe nie je predikované.
- **Pomôcť v tejto situácii by mohla adresná pomoc pre tak energeticky náročný podnik či doposiaľ neschválená novela zákona o obchodovaní s emisnými kvótami.** Problémom predloženej novely je, že **nenavyšuje, ale znižuje existujúce kompenzácie energeticky náročným podnikom.**
- Problematicky sa javí aj **schéma štátnej pomoci prevádzkam, v ktorých prípade sa predpokladá značné riziko úniku uhlíka v súvislosti s premietnutím nákladov kvót do cien elektrickej energie**, tá taktiež doposiaľ nebola zo strany Európskej komisie notifikovaná. Podľa našich informácií MŽP SR komunikuje s Bruselom, ale je koniec augusta a schéma ešte nie je.
- Neschválenie novely zákona o obchodovaní s emisnými kvótami, neexistencia platnej schémy štátnej pomoci a to, že iné členské štáty poskytujú vyššiu pomoc vytvárajú pre slovenské energeticky náročné podniky neistotu a nerovnomerné konkurenčné podmienky, ktorých výsledkom musia byť jasné manažérske rozhodnutia o ukončení výroby.
- Hliník je pritom strategická komodita, bez ktorej sa nezaobíde stavebný ani automotive sektor. Popri financiách je podstatným rozmerom problému aj ochrana životného prostredia. Eventuálny dovoz hliníka zo zahraničia je ekologický nezmysel. Kým Slovalco má uhlíkovú stopu na tonu hliníka 4,2 ton CO₂, svetový priemer je šesťnásť ton CO₂.
- **Mesto Žiar nad Hronom organizuje protest na podporu Slovalca a slovenského priemyslu.** Protest sa bude konať v stredu **24.8.2022 od 11:00 h. pred Úradom vlády SR** na Námestí slobody v Bratislave.

4. Informácia o iných spoločnostiach

- Zaujímalo by nás **aké kroky plánuje vláda podniknúť vo veci nárastu cien energií pre neregulované subjekty – podniky vrátane subdodávateľov** (napr. plastikárske spoločnosti). Členské štáty EÚ už vytvorili nástroje pomoci, napr. v Nemecku je to dočasná dotácia pre firmy s vysokými dodatočnými nákladmi v dôsledku zvýšených cien zemného plynu a elektriny³.

---

³ <https://www.bundesfinanzministerium.de/Content/DE/Standardartikel/Themen/Schlaglichter/Entlastungen/massnahmenpaket-fuer-vom-krieg-betroffene-unternehmen.html>